

Dokument s plenarne sjednice

B8-0124/2017

25.1.2017

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije
za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

podnesen u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o krizi vladavine prava u Demokratskoj Republici Kongu i u Gabonu
(2017/2510(RSP))

**Rolandas Paksas, Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao,
Piernicola Pedicini**
u ime Kluba zastupnika EFDD-a

Rezolucija Europskog parlamenta o krizi vladavine prava u Demokratskoj Republici Kongu i u Gabonu (2017/2510(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir političke sporazume postignute u Demokratskoj Republici Kongu 18. listopada i 31. prosinca 2016.,
- uzimajući u obzir ustav Demokratske Republike Konga,
- uzimajući u obzir rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 2277,
- uzimajući u obzir predsjedničku izjavu Vijeća sigurnosti UN-a S/PRST/2017/1,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća o Demokratskoj Republici Kongu od 17. listopada 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu EU-a o stanju u Demokratskoj Republici Kongu od 12. prosinca 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika glavnog tajnika UN-a od 31. kolovoza 2016. danu nakon objave privremenih izbornih rezultata u Gabonu,
- uzimajući u obzir zajedničke izjave glasnogovornika potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Federice Mogherini i povjerenika za međunarodnu suradnju i razvoj Nevena Mimice o Gabonu od 11. i 17. rujna 2016., te nakon što je Ustavni sud Gabona objavio konačne rezultate predsjedničkih izbora 24. rujna 2016.,
- uzimajući u obzir izjavu za medije Afričke unije od 1. rujna 2016. u kojoj se osuđuje nasilje tijekom poslijeizbornih sukoba u Gabonu i poziva na mirno rješenje sukoba,
- uzimajući u obzir Memorandum o razumijevanju koji su potpisali Republika Gabon i Europska unija u pogledu misije Europske unije za promatranje izbora u Gabonu,
- uzimajući u obzir izjavu šefa misije za promatranje izbora u Gabonu o rezultatima izbora, posebno u pokrajini Haut-Ogooué,
- uzimajući u obzir konačno izvješće misije za promatranje izbora u Gabonu,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju UN-a o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir revidirani Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua,
- uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda iz lipnja 1981.,
- uzimajući u obzir Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju,

- uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da su vladavina prava, odgovornost, poštovanje ljudskih prava i slobodni i poštenu izbiri ključni elementi svake funkcionirajuće demokracije; budući da su ti elementi dovedeni u pitanje u nekim zemljama subsaharske Afrike, među ostalim u Demokratskoj Republici Kongu i u Gabonu; budući da indeks afričkog upravljanja zaklade Mo Ibrahim za 2016. pokazuje da su poboljšanja u ukupnom upravljanju u Africi u posljednjih 10 godina zaustavljena uslijed općeg pogoršanja u području sigurnosti i vladavine prava;
- B. budući da je obveza poštovanja vladavine prava sastavni dio sveukupne obveze upravljanja i demokracije afričkih šefova država, kako je navedeno u Osnivačkom aktu Afričke unije;
- C. budući da vlade svoju legitimnost temelje na jasno i uključivo utvrđenim političkim okvirima;

Demokratska Republika Kongo

- D. budući da su u prosincu 2016. policija i vojska usmratile najmanje 40 osoba u Demokratskoj Republici Kongu; budući da je većina tih osoba prosvjedovala protiv odbijanja predsjednika Josepha Kabile da odstupi s dužnosti na kraju svojeg mandata 19. prosinca; budući da je 107 osoba ozlijeđeno ili se prema njima loše postupalo, a najmanje 460 osoba je uhićeno;
- E. budući da je u rujnu 2016. još 54 prosvjednika koji su pozivali predsjednika da poštuje ustavne rokove poginulo u Kinshasi uslijed upotrebe prekomjerne sile obrambenog i sigurnosnog osoblja; budući da do danas nitko nije proglašen odgovornim;
- F. budući da je unatoč bogatstvu prirodnih resursa Demokratska Republika Kongo i dalje jedna od najnerazvijenijih zemalja, u kojoj 9 od 10 stanovnika treba hitnu humanitarnu pomoć, 10 % stanovništva živi s manje od 1,25 USD dnevno, a 50 % stanovništva nema pristup vodi sigurnoj za piće, te u kojoj se nalazi preko 70 oružanih skupina i oko 1,9 milijuna raseljenih osoba; budući da bi novi šok u ionako slabim institucijama mogao imati katastrofalne humanitarne posljedice;
- G. budući da donatorska i poslovna zajednica pokazuju pad povjerenja u Demokratsku Republiku Kongo kao investicijski potencijal, odbijajući tako ulaganja i humanitarnu pomoć; budući da se reakcije na apele UN-a za Demokratsku Republiku Kongo tijekom posljednjih pet godina sustavno smanjuju, pokazujući sve veći donatorski zamor; budući da institucijska nestabilnost može samo pogoršati taj već zabrinjavajući trend;
- H. budući da je 31. prosinca 2016. u Kinshasi postignut sporazum između političkih snaga; budući da taj sporazum predviđa prvi mirni prijenos vlasti u zemlji od 1960., uspostavu tranzicijske vlade nacionalnog jedinstva, održavanje izbora do kraja 2017. i odstupanje predsjednika Kabile s dužnosti; budući da temeljem tog sporazuma predsjednik Kabila neće moći mijenjati ustav kako bi ostao na vlasti u trećem mandatu te će iz redova oporbe imenovati premijera koji će nadzirati tranziciju;
- I. budući da je Europsko vijeće 12. prosinca 2016. donijelo sankcije protiv sedam osoba u

Gabon

- J. budući da su predsjednički izbori u Gabonu održani 27. kolovoza 2016.; budući da je predsjednički kandidat Ali Bongo prema rezultatima Nacionalnog izbornog povjerenstva (CENAP) pobijedio na izborima s oko 5 600 glasova više od svojega glavnog suparnika Jeana Pinga; budući da je podnesena žalba Ustavnom sudu Gabona u kojoj se navode izborne nepravilnosti i poziva na ponovno prebrojavanje glasova; budući da je g. Bongo (star 57 godina) unatoč kritikama potvrđen pobjednikom kolovoških predsjedničkih izbora nakon ponovnog prebrojavanja glasova koje je naložio sud;
- K. budući da su predsjedničke izbore pratili promatrači, među ostalim i promatrači misije EU-a za promatranje izbora; budući da je misija za promatranje izbora analizom konačnih rezultata predsjedničkih izbora utvrdila očite nepravilnosti, posebno u matičnoj pokrajini predsjednika Bonga, Haut-Ogooué; budući da se prokazane nepravilnosti odnose i na odbijanje ponovnog prebrojavanja glasova i spaljivanje glasačkih listića na biračkim mjestima nakon zahtjeva Afričke unije za objavom rezultata glasovanja;
- L. budući da je misija za promatranje izbora tijekom svojih aktivnosti u Gabonu bila metom višestrukih zastrašivanja, posebno s pomoću žestoke klevetničke kampanje u medijima; budući da je predsjednik Bongo osobno snažno kritizirao misiju nakon što su se počela postavljati pitanja u pogledu njegove tijesne pobjede;
- M. budući da su nakon objave izbornih rezultata u glavnom gradu Librevilleu i drugim većim gradovima izbili sukobi između pristaša oporbe i sigurnosnih snaga, posljedice kojih su sedam smrtnih slučajeva i deseci ozlijeđenih osoba te tisuće uhićenih; budući da su gabonske sigurnosne snage zauzele sjedište oporbenog kandidata Jeana Pinga, internetska veza bila je odsječena, te se navode brojni slučajevi kršenja ljudskih prava povezani s političkom situacijom; budući da međunarodne nevladine organizacije optužuju gabonske sigurnosne snage kao odgovorne za ta djela;
- N. budući da je glavna tužiteljica Međunarodnog kaznenog suda 30. rujna 2016. objavila da otvara inicijalnu istragu o poslijeizbornim nemirima u Gabonu;
- O. budući da je 5. siječnja 2017. predsjednik Bongo objavio svoju namjeru da pokrene nacionalni dijalog s ciljem pomirbe u zemlji; budući da su članovi oporbe u prosincu održali svoju konferenciju na kojoj je Jean Ping, vođa oporbe i kandidat u izbornoj utrci, sebe predstavio kao izabranog predsjednika i oštro kritizirao vladu, tražeći od građana Gabona da „uzmu svoju sudbinu u svoje ruke”, te predviđajući nove prosvjede;
1. iznimno je zabrinut zbog stalnog nazadovanja s obzirom na vladavinu prava u Africi jer indeksi pokazuju da se tijekom posljednjih 10 godina stanje pogoršalo za oko 70 % Afrikanaca; ponovno potvrđuje da su ljudska prava, vladavina prava i demokracija međusobno povezani i međusobno se osnažuju;
 2. podsjeća da je primarna dužnost države i njezinih dužnosnika štititi svoje građane i ispunjavati svoje međunarodne obveze u cilju jamstva građanima slobode izražavanja,

slobode udruživanja i slobode okupljanja, te stoga od policijskih i pravosudnih službenika traži da nikada ne upotrebljavaju oružje ili prekomjernu silu protiv mirnih prosvjednika;

Demokratska Republika Kongo

3. osuđuje nasilje i ubijanje civila u Demokratskoj Republici Kongu; žali da nitko nije priveden pravdi za događaje iz rujna; poziva na pokretanje cjelovite istrage o događajima koji su završili prekomjernom upotrebom sile i gubicima, kako bi se zajamčilo da se odgovorne osobe pozovu na odgovornost;
4. pozdravlja sporazum između političkih snaga postignut 31. prosinca 2016. posredovanjem Nacionalne biskupske konferencije (CENCO), koji se temelji na političkom sporazumu postignutom u listopadu pod pokroviteljstvom Afričke unije; potiče političke stranke koje nisu potpisale predmetni sporazum da to učine i poziva sve političke dionike na suradnju u cilju rješavanja otvorenih pitanja i cjelovite i brze provedbe sporazuma, u skladu s ustavom Demokratske Republike Konga i rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a br. 2277(2016); ističe važnost uključenja žena u provedbu sporazuma;
5. poziva vlasti da nastave s ažuriranjem popisa birača s pomoću tehničke i logističke potpore stabilizacijske misije UN-a u Demokratskoj Republici Kongu (MONUSCO) te da poduzmu sve potrebne korake radi stvaranja podobnog okružja za održavanje slobodnih, poštenih i vjerodostojnih izbora najkasnije u prosincu 2017.;
6. pohvaljuje konstruktivnu ulogu regionalnih organizacija i drugih zemalja u regiji u postizanju sporazuma; poziva Afričku uniju i delegaciju EU-a u zemlji da pomno prate provedbu sporazuma i pruže pomoć ako bude zatražena;
7. poziva međunarodnu zajednicu i međunarodne donatore da politički i financijski prate postupak tranzicije; poziva EU i njegove države članice da nastave pružati pomoć narodu Demokratske Republike Konga kako bi se poboljšali životni uvjeti najugroženijih zajednica i riješile posljedice raseljavanja, nesigurnosti opskrbe hranom i elementarnih nepogoda;
8. poziva vlasti da poduzmu mjere radi smanjenja rizika nasilja pritom ne ograničavajući slobodu udruživanja; poziva političke stranke da postupaju u dobroj vjeri i izbjegavaju aktivnosti koje bi mogle stvoriti napetosti;

Gabon

9. izražava svoju duboku zabrinutost zbog nasilja koje se dogodilo nakon objave privremenih rezultata predsjedničkih izbora 2016.; poziva sve gabonske dionike da upotrijebe zakonito uspostavljene kanale kako bi riješili sve sporove vezane uz rezultate izbora, te da se suzdrže od aktivnosti i izjava koje bi mogle dovesti do eskalacije nasilja;
10. uvjeren je da bi u cilju ostvarenja snažnijeg demokratskog sustava u Gabonu trebala postojati stvarna podjela vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku;
11. snažno osuđuje sva neosnovana uhićenja, nezakonita pritvaranja i politička

zastašivanja te sva ograničavanja slobode izražavanja prije i nakon predsjedničkih izbora; poziva na promptno i bezuvjetno puštanje svih uhićenih mirnih prosvjednika, novinara i političkih protivnika, podsjećajući na to da je njihovo zatvaranje u izravnoj vezi s legitimnim ostvarivanjem njihovih temeljnih prava i sloboda;

12. poziva gabonske vlasti da zajamče da sigurnosne snage postupaju u skladu s načelima vladavine prava na temelju potpunog poštovanja ljudskih prava; ističe potrebu da se zajamči pravilna i temeljita istraga svih prijavljenih slučajeva kršenja ljudskih prava i da se odgovorni privedu pravdi;
13. osuđuje sve slučajeve zastašivanja članova misije EU-a za promatranje izbora; poziva gabonske vlasti da u cijelosti primjenjuju preporuke sadržane u konačnom izvješću misije za promatranje izbora; duboko žali zbog činjenice da, unatoč memorandumu o razumijevanju koji je potpisala gabonska vlada, misiji za promatranje izbora nije bio dozvoljen pristup ili joj je bio omogućen jedino ograničen pristup sastavljanju službenih zapisnika, a to je bilo potrebno radi provjere pravilnosti predsjedničkog izbornog postupka; smatra da to otkriva velik nedostatak u gabonskom izbornom postupku;
14. pozdravlja napore posredovanja Afričke unije kako bi pomogla riješiti poslijeizborni spor i poziva EU i zemlje AKP-a da u suradnji s UN-om i Afričkom unijom nastave pomno pratiti cjelokupnu situaciju u Gabonu i prijavljivati slučajeve kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda;
15. smatra da trenutačne duboke političke i socijalne podjele u Gabonu zahtijevaju jasan politički odgovor radi očuvanja stabilnosti u zemlji, stvaranja većeg povjerenja među građanima u Gabonu i davanja veće legitimnosti institucijama; pozdravlja prijedlog predsjednika Bonga da pokrene dijalog radi pomirbe u zemlji; ističe da bi taj dijalog trebao biti proveden u dobroj vjeri i na uključiv i konstruktivan način; žali zbog odbijanja Jeana Pinga da sudjeluje u tom nacionalnom dijalogu;
16. potiče Vladu Gabona da provede opsežnu i brzu reformu izbornog postupka kako bi ga poboljšala i učinila ga u potpunosti transparentnim i vjerodostojnim; ističe potrebu da gabonske vlasti pokažu svoju spremnost za konstruktivnu suradnju s međunarodnim partnerima kako bi se zajamčilo da se sljedeći parlamentarni izbori održe u slobodnom i transparentnom okružju;
17. potiče gabonsku vladu da ratificira i poštuje Afričku povelju o demokraciji, izborima i upravljanju;
18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi vladama i parlamentima Demokratske Republike Konga i Gabona, Vijeću ministara AKP-a i EU-a, Komisiji, Vijeću, Istočnoafričkoj zajednici i vladama njezinih država članica, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, institucijama Afričke unije i glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.